

Protokół

z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wąchocku

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku jest jednostką organizacyjną gminy powołaną do realizacji pomocy społecznej w zakresie ustalonym ustawą o pomocy społecznej i innymi przepisami z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje miasto i 5 sołectw, w których zamieszkuje 7 096 mieszkańców. Burmistrzem Miasta i Gminy jest Pan Jarosław Samela.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku został utworzony na mocy Uchwały Nr XI/54/90 Gminnej Rady Narodowej w Wąchocku z dnia 10 kwietnia 1990 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku”.

Ośrodek posiada własny REGON 290769449 i NIP 664-15-57-219.

Kierownikiem Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku jest Pani Teresa Jurkiewicz.

Ośrodek działa w oparciu o:

Statut Ośrodka przyjęty Uchwałą Nr VIII/41/2015 Rady Miejskiej w Wąchocku z dnia 29 maja 2015 r. W § 2 Statutu wymieniona jest ustawa z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu rządowego programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. z 2005 r., Nr 267, poz.2259 ze zm.), która obowiązywała do 31 grudnia 2013 roku;

Regulamin Organizacyjny Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku wprowadzony Zarządzeniem Nr 2/2015 Kierownika Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;

Uchwałą Nr XLIV/254/2010 Rady Miejskiej w Wąchocku z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat i trybu ich pobierania;

Uchwałą Nr V/24/2015 Rady Miejskiej w Wąchocku z dnia 27 lutego 2015 r., zmieniającą uchwałę w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania (§ 6 ust. 1 – ustalono

RJ
AD

CV/10

wartość 1 godz. usług opiekuńczych świadczonych przez MGOPS w Wąchocku jako równowartość 2,4% najniższej emerytury i w ust. 2 dla specjalistycznych usług opiekuńczych – 3 % najniższej emerytury ogłoszonej w formie komunikatu przez Prezesa ZUS w Monitorze Polskim);

Uchwałę Nr XLIII/223/2014 Rady Miejskiej w Wąchocku z dnia 30 stycznia 2014 r. w sprawie podwyższenia kryteriów dochodowych uprawniających do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie posiłku lub w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014 – 2020;

Uchwałę Nr XLIII/222/2014 Rady Miejskiej w Wąchocku z dnia 30 stycznia 2014 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania Pomoc Gminy Wąchock w zakresie dożywiania dzieci na lata 2014 – 2020;

Uchwałę Nr XLVII/235/2014 Rady Miejskiej w Wąchocku z dnia 30 maja 2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Wąchock;

Zarządzenie Nr 24/2006 Burmistrza Miasta i Gminy Wąchock z dnia 05.06. 2006 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społeczne należących do właściwości gminy;

Upoważnienie Burmistrza Miasta i Gminy Wąchock z dnia 19.04.2006 roku dla starszego pracownika socjalnego Pani Bożeny Kucharczyk do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Magdalena Pracon – koordynator kontroli – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego - na podstawie upoważnienia do kontroli nr 481/2015 z dnia 10 czerwca 2015 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.

2. Barbara Nowak – Kierownik Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego - na podstawie upoważnienia do kontroli nr 480/2015 z dnia 10 czerwca 2015 roku , wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku* pod poz. 18.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 15 – 17 czerwca 2015 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2014 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163) oraz zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 332).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku mieści się w samodzielny budynku, będącym własnością Urzędu Miasta i Gminy w Wąchocku, przy ulicy Kolejowej 19, tel. 41 271 50 34. W wyniku przeprowadzonej wizytacji ustalono, że jednostka zajmuje osiem pomieszczeń usytuowanych na parterze, w tym pokój przeznaczony do kontaktów z klientami pomocy społecznej. Warunki lokalowe Ośrodka Pomocy

Społecznej są dobre i dają osobom potrzebującym możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Głównymi problemami występującymi w środowisku wymagającymi interwencji OPS jest ubóstwo, bezrobocie i niepełnosprawność.

Wyplata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest przelewem na indywidualne konta bankowe klientów lub w kasie Banku Spółdzielczego w Wąchocku.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.

Przedmiotem kontroli było zbadanie zgodności kwalifikacji kadry kierowniczej Ośrodka oraz pracowników zajmujących się zadaniami z zakresu pomocy społecznej z przepisami ustawy o pomocy społecznej.

Na dzień kontroli w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wąchocku w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych było 7 pracowników, w tym: kierownik, 2 starszych pracowników socjalnych, 2 pracowników socjalnych (w tym 1 pracownik jest zatrudniony w ramach POKL na umowę na czas określony do 31.08.2015 r.), opiekunka środowiskowa i opiekunka świadcząca specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi zatrudniona na umowę zlecenie (Zał. Nr 1 – Tabela dot. kadry Ośrodka Pomocy Społecznej).

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, iż Kierownik posiada staż pracy i odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyła specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach, posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznawanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- miernik: liczba mieszkańców gminy

liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w OPS = 7 096/4 = 1 774 osoby

Z powyższego wynika, iż stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, na jednego pracownika socjalnego przypada 1 774 mieszkańców.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163) oraz zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 332.)

Zasiłki stałe

Ze sprawozdania MPiPS-03 za rok 2014 r. oraz informacji przekazanych przez Kierownika OPS (Załącznik Nr 2 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, iż w 2014 r. pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla 54 osób, z czego 45 to osoby samotne. Koszt udzielonej pomocy stałej wyniósł 236 020 zł. Za 52 osoby Ośrodek odprowadzał składkę na ubezpieczenie zdrowotne. W roku bieżącym do dnia kontroli zasiłek stały przyznano 50 osobom i za 47 osób odprowadzana jest składka zdrowotna.

Kontroli poddano losowo wybranych 10 teczek z dokumentacją stałych zasiłkobiorców, na podstawie której wydano decyzje administracyjne nr:

PS-8122Rs/13/12; PS-8122Rs.2.15; PS-8122Rs.11.2015; PS-8122Rs.5.2015;
PS-8122Rs/16/14; PS-8122Rs/15/13; PS-8122Rs/21/13; PS-8122Rs/18/10;
PS-8122Rs/17/13; PS-8122Rs/1/11.

Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, m.in.: informacje z ZUS i KRUS o pobieraniu bądź nie świadczeń emerytalno - rentowych, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Dokumenty potwierdzane są „za zgodność z oryginałem”, zawierają datę wpływu do ośrodka.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W podstawie prawnej decyzji przyznających świadczenia widniał aktualny na dzień wydania decyzji publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania

RJ
A

5
C. J. 102

administracyjnego, ponadto przytaczano rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, upoważnienie Burmistrza dla Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej i ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W postanowieniu decyzji informowano stronę o objęciu ubezpieczeniem zdrowotnym w okresie pobierania świadczenia. Decyzjom, których realizacja była przed ich uprawomocnieniem nadawano rygor natychmiastowej wykonalności wpisując w podstawie prawnej art. 108 k.p.a. oraz informując o tym osoby zainteresowane w postanowieniu i uzasadnieniu. Decyzje o przyznaniu pomocy klientowi odbierali osobiście.

W decyzjach informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe

Z informacji sporządzonej przez Kierownika OPS oraz sprawozdania MPiPS-03 wynika, iż w roku 2014 pomoc okresową przyznano 86 osobom na kwotę 92 906 zł. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia było bezrobocie – 85 osób. W roku 2015 do dnia kontroli zasiłki okresowe otrzymało 51 osób.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach:

PS.8123Ro.15.2015; PS.8123Ro.8.14; PS.8123Ro.17.14; PS.8123Ro.79.14;
PS.8123Ro.12.2015; PS.8123Ro.19.2015; PS.8123Ro.1.2015; PS.8123Ro.11.14;
PS.8123Ro.27.2015; PS.8123Ro.63.2015; PS.8123Ro.10.2015; PS.8123Ro.24.2015;
PS.8123Ro.69.2015.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych widniał aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz

kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i upoważnienie Burmistrza do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej.

W podstawie prawnej decyzji przywoływano art. 108 k.p.a. i w sentencji informowano klienta o tym fakcie oraz podawano powód nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek posiadał datę wpływu). W aktach znajdują się aktualne dochody z zakładów pracy, odcinki emerytur i rent, zaświadczenia z powiatowych urzędów pracy, oświadczenia o sytuacji dochodowej. Pomoc przyznawana była od miesiąca złożenia wniosku.

W przedmiotowych decyzjach informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag. Wysokość świadczeń wypłacana zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w części gwarantowanej z budżetu państwa.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Z informacji przekazanych przez Kierownika OPS oraz ze sprawozdania z realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” za rok 2014 roku wynika, iż w 2014 roku pomocy w ramach Programu wieloletniego udzielono ogółem dla 354 osób. Całkowity koszt Programu wyniósł 87 109 zł. Pomoc w formie posiłków otrzymały ogółem 128 osoby, w tym 40 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, 93 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej. W 2014 roku Ośrodek objął pomocą w formie zasiłku pieniężnego na zakup posiłku lub żywności 289 osób z 98 rodzin na kwotę 40 139 zł. W roku bieżącym do dnia kontroli pomocą w postaci gorącego posiłku objętych jest 98 dzieci, a z pomocy celowej skorzystało 96 osób.

Dożywianie prowadzone jest aktualnie w niżej wymienionych placówkach oświatowych na terenie gminy Wąchock:

Lp.	Nazwa szkoły	Rodzaj posiłku	Cena posiłku	Liczba dożywianych dzieci	
				2014 r.	2015 r.
1.	Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku	obiad	3,00 zł	37	35
2.	Szkoła Podstawowa w Wielkiej Wsi	obiad	3,00 zł	18	18
3.	Szkoła Podstawowa w Parszowie	obiad	3,00 zł	19	23
4.	Przedszkole w Wąchocku	obiad	5,00 zł	15	14
5.	Przedszkole w Parszowie	obiad	5,00 zł	2	2
6.	Przedszkole w Wielkiej Wsi	obiad	5,00 zł	1	
	RAZEM			92	92

Dodatkowo w 2014 roku Ośrodek sfinansował koszt wyżywienia 6 uczniów uczęszczających do placówek poza terenem gminy Wąchock. Ponadto na wniosek dyrektora szkoły w roku 2014 do dnia kontroli z posiłku skorzystało 3 dzieci.

Zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności przyznawany jest zgodnie z Zarządzeniem Kierownika MGOPS Nr 8/2007 z dnia 31 grudnia 2007 r. w sprawie wytycznych dot. realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania, zmienione Zarządzeniem Nr 1/2012 Kierownika MGOPS z dnia 3 stycznia 2012 r. w sprawie zmiany wytycznych dot. realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Zgodnie z w/w Zarządzeniem wysokość przyznanego zasiłku celowego zależy od posiadanego dochodu, tj. do 100% kryterium dochodowego zasiłek wynosi 90 zł na miesiąc na jedną osobę, do 150% - 70 zł.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji wieloletniego programu

„Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

PS-8121Rcp/48/14; PS-8121Rcp/115/14; PS-8121Rcp/136/14; PS-8121Rcp/118/14;
PS-8121Rcp/55/14; PS.8121.Rcp.47.2015; PS.8121Rcp.23.2015; PS-8121Rcp/126/14;
PS-8121Rcp/128/14; PS-8121Rcp/129/14; PS-8121Rcp/114/14; PS-8121Rcp/105/14;

oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

PS-8125Rd/12/14; PS.8125Rd.28.20105; PS-8125Rd/22/14; PS.8125Rd.16.20105;
PS.8125Rd.18.2015; PS.8125Rd.14.2015; PS-8125Rd/51/14; PS-8125Rd/21/14;
PS-8125Rd/31/14.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc. Pomoc w ramach Programu przyznawana jest w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, Uchwałę Rady Ministrów, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Przywoływano także upoważnienie Burmistrza Miasta Gminy dla Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych. W decyzjach przyznających posiłek, których realizacja była przed terminem uprawomocnienia się, w podstawie prawnej przywoływano art. 130 § 4 k.p.a. W postanowieniu decyzji określano kto jest biorcą, przez jaki czas, koszt posiłku, kto jest organizatorem dożywiania oraz sposób zapłaty za posiłki.

Decyzje administracyjne na posiłek wydawane są na okres od stycznia do czerwca i od września do grudnia.

Do zasadności przyznanej pomocy nie wniesiono zastrzeżeń.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej MGOPS w Wąchocku przyznaje zasiłki celowe, w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału.

Kontrolowana jednostka w roku 2014, jak wynika z informacji udzielonych przez Kierownika OPS, udzieliła 112 osobom zasiłków celowych. Zasiłki celowe przyznawane były w szczególności na zaspokojenie bieżących potrzeb, żywność, energię elektryczną,

częściowe pokrycie kosztów zakupu leków. W roku 2015 do dnia kontroli zasiłek celowy otrzymało 7 rodzin. W kontrolowanym okresie Ośrodek Pomocy Społecznej nie wypłacał specjalnych zasiłków celowych.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta o numerach decyzji:

PS-8121Rc.5.2015; PS-8121Rc/41/14; PS.8121Rc.6.2015; PS-8121Rc/60/14;
PS-8121Rc/47/14; PS-8121Rc/11/14; PS-8121Rc/40/14; PS.8121.Rc.2.2015;
PS-8121Rc/35/14; PS-8121Rc/108/14; PS-8121Rc/25/14; PS-8121Rc/10/14;
PS-8121Rc/42/14.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny. W decyzjach, których realizacja była przed ich uprawomocnieniem się w podstawie prawnej przywoływano art. 108 k.p.a. i w sentencji informowano o tym fakcie osoby zainteresowane oraz podawano podwód nadania rygoru natychmiastowej wykonalności. Strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku realizuje usługi opiekuńczych, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Uchwałą Nr XLIV/254/2010 Rady Miejskiej w Wąchocku z dnia 26 stycznia 2010 r. określono szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat i trybu ich pobierania, a Uchwałą Nr V/24/2015 Rady Miejskiej w Wąchocku z dnia 27 lutego 2015 r., ustalono wartość 1 godz. usług opiekuńczych świadczonych przez MGOPS w Wąchocku jako równowartość 2,4% najniższej emerytury i w ust. 2 dla specjalistycznych usług opiekuńczych – 3 % najniższej emerytury ogłoszonej w formie komunikatu przez Prezesa ZUS w Monitorze Polskim.

Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w formie zaspokojenia niezbędnych i codziennych potrzeb życiowych, opieki higienicznej oraz w miarę możliwości zapewnienia kontaktu z otoczeniem. Usługi przyznawane są na podstawie: wniosku złożonego przez osoby zainteresowane, wywiadu środowiskowego wraz z niezbędną dokumentacją, zaświadczenia lekarskiego stwierdzającego, iż osoba ubiegająca się o przyznanie usług opiekuńczych wymaga pomocy innych osób. Osoby korzystające z usług opiekuńczych ponosiły odpłatność w zależności od posiadanego dochodu.

W okresie objętym kontrolą usługi wykonywała opiekunka środowiskowa zatrudniona w Ośrodku Pomocy Społecznej posiadająca dyplom pielęgniarki. W roku 2014 oraz w bieżącym ta forma wsparcia kierowana jest do 6 osób.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:

PS-8130Ruo/2/10; PS-8130Ruo/2/14; PS-8130Ruo/1/2014 i decyzja o zwolnieniu z odpłatności PS.8130.zw.1.2015; PS.8130Ruo.2.2015; PS-8130Ruo/2/08; PS.8130Ruo.1.2015.

W aktach klientów znajduje się wywiad lub jego aktualizacja, odcinki rent i emerytur, zaświadczenia o wysokości dochodów, zaświadczenia lekarskie. W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także przywołano rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, Uchwałę Rady Miejskiej w Wąchocku dotyczącą usług opiekuńczych i upoważnienie Burmistrza do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej.

W decyzji administracyjnej wydawanej przez Kierownika OPS określono miejsce i zakres usług, okres i ilość godzin usług, pełny koszt usługi i rzeczywistą wysokość odpłatności, termin i miejsce dokonywania opłaty za świadczone usługi oraz kto będzie realizatorem usług.

Usługi przyznawane są na czas nieokreślony, a dane aktualizowane są co ½ roku. Zdaniem kontrolujących decyzje o przyznaniu usług powinny być wydane na dany rok kalendarzowy. Na uwagę zasługuje bardzo dokładne uzasadnienie przyznanej pomocy usługowej.

W osobnych teczkach znajdują się: tygodniowe plany pracy u każdej osoby, comiesięczne kontrolki czasu pracy i karty pracy podpisane przez usługobiorców.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadania związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

W 2014 roku i 2015 do dnia kontroli usługami specjalistycznymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi objętych było 2 dzieci z zaburzeniami psychicznymi – autyzmem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze wykonuje w ramach umowy zlecenia pedagog - terapeuta, która posiada przygotowanie kierunkowe oraz wymagany staż pracy.

Sprawdzono akta o numerach decyzji: PS-8130Ruos/2/2014 i PS.8130Ruos.1.2015.

Skontrolowane akta klientów zawierają m.in.: wywiad lub jego aktualizacja, oświadczenia o sytuacji dochodowej, zaświadczenia lekarskie. W osobnych teczkach znajdują się: plan działań opiekunki specjalistycznej na dany rok, comiesięczny grafik pracy opiekunki z podpisami rodziców chorych dzieci, sprawozdanie z realizacji planu działań za 2014 rok.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej i kodeksu postępowania administracyjnego, ponadto przytoczono rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych i upoważnienie Burmistrza do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej.

Decyzje wydawane są na rok kalendarzowy. W sentencji decyzji określono komu przyznano usługi i w jakiej formie, ilość świadczonych usług w poszczególnych miesiącach, zakres usług i czy usługi będą świadczone bezpłatnie.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. W roku 2014 Ośrodek opłacał za pobyt 11 swoich mieszkańców przebywających w domach pomocy społecznej, a koszt udzielonej pomocy wyniósł 244 079 zł. W roku 2015 do dnia kontroli Ośrodek opłaca za pobyt 12 osób, a koszt udzielonej pomocy za 5 miesięcy wyniósł 124 348 zł.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna dokumentowana jest w wywiadach środowiskowych, notatkach służbowych oraz kartach wizyt w środowiskach. Praca socjalna polegała w szczególności na: pomocy w kompletowaniu dokumentów o przyznanie świadczeń emerytalno - rentowych z ZUS, KRUS; poradnictwa w zakresie przepisów prawnych; załatwiania spraw urzędowych; pomocy w uzyskaniu stopnia niepełnosprawności; pomocy w pisaniu pism, pozwów do sądu i innych instytucji; monitorowaniu osób kwalifikujących się do leczenia; monitorowaniu sytuacji osób starszych, samotnych w okresie zimy; monitorowaniu osób zagrożonych przemocą; pomocy w umieszczeniu osób w ZOL; pomocy w znalezieniu mieszkania; organizowaniu prywatnej pomocy usługowej; współpracy z pielęgniarkami środowiskowymi dot. sytuacji zdrowotnej podopiecznych; zamawianiu wizyt u lekarzy specjalistów; współpracy z zakładami energetycznymi dot. regulowania odpłatności za energię elektryczną; współpracy z placówkami oświatowymi; przekazywaniu osobom aktualnych ofert pracy otrzymanych od prywatnych zakładów pracy; szukaniu w internecie ofert pracy; współpracy z kuratorami sądowymi w celu wymiany informacji o sytuacji klientów pomocy społecznej; typowaniu osób do prac społecznie użytecznych i monitorowaniu ich zatrudnienia; współpracy z policją, przeprowadzaniu interwencji domowych w środowiskach osób będących w kryzysie; współpracy z sołtysami i radnymi dot. zaspokojenia potrzeb mieszkańców gminy. W 2014 r. pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną z 320 rodzinami.

Jednym z narzędzi pracy socjalnej z osobami ubiegającym się o pomoc jest kontrakt socjalny, który ma na celu zobowiązanie zainteresowanego do podjęcia wspólnie z pracownikiem socjalnym określonych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji życiowej. W ramach prowadzonej pracy socjalnej w 2014 r. zawarto 26 kontraktów socjalnych, w tym 16 kontraktów w ramach projektu systemowego POKL. W roku bieżącym do dnia kontroli sporządzono 6 kontraktów tylko z POKL. Na uwagę zasługuje różnorodna tematyka kontraktów i szczegółowe informacje w nich zawarte przez pracowników socjalnych.

Sposób wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Kierownik Ośrodka posiada upoważnienie wprowadzone Zarządzeniem Nr 10/2012 Burmistrza Miasta i Gminy Wąchock z dnia 2 lutego 2012 r. do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji.

W kontrolowanym Ośrodku od sierpnia 2014 roku zatrudniony jest asystent rodziny, który pracował z 11 środowiskami. W roku bieżącym asystent wspiera 10 rodzin. Na zatrudnienie asystentów rodziny Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskał środki finansowe w ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

Pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zasiłku celowego, usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznano celowo i zasadnie. Skontrolowana dokumentacja zawierała dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.

Warunki lokalowe kontrolowanego Ośrodka są dobre i dają klientom możliwość przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

W § 2 Statutu wymieniona została ustawa z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu rządowego programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. z 2005 r., Nr 267, poz.2259 ze zm.), która obecnie nie obowiązuje.

Kadra zarządzająca i pracownicy socjalni posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy. Stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, na jednego pracownika przypada 1 774 mieszkańców.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Decyzjom, których realizacja była przed ich uprawomocnieniem nadawano rygor natychmiastowej wykonalności wpisując w podstawie prawnej art. 108 k.p.a., a w sentencji informując klienta o tym fakcie i podając powód nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

W podstawie prawnej decyzji przyznających wszystkie świadczenia widniał aktualny na dzień wydania decyzji publikator ustawy o pomocy społecznej i kodeksu postępowania administracyjnego, ponadto przytaczano rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i upoważnienie Burmistrza dla Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. W podstawie prawnej decyzji wpisywane są także odpowiednie uchwały Rady Miejskiej w Wąchocku dotyczące dożywiania i usług opiekuńczych oraz rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Pozytywnym jest fakt, iż dzieci otrzymują dożywianie w formie gorącego posiłku, co jest zgodne z ideą Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono również, że OPS w dostatecznym stopniu wykorzystuje kontrakt socjalny jako instrumentu pracy socjalnej. Na uwagę zasługuje różnorodna tematyka kontraktów i szczegółowe informacje w nich zawarte przez pracowników socjalnych.

W kontrolowanym Ośrodku zatrudniony jest asystent rodziny, który sprawuje opiekę nad 10 rodzinami.

W toku kontroli ustalono, że usługi opiekuńcze przyznawane są na czas nieokreślony, a dane aktualizowane są co ½ roku. Zdaniem kontrolujących decyzje o przyznaniu usług powinny być wydane na dany rok kalendarzowy. Natomiast na uwagę zasługuje bardzo dokładne uzasadnienie przyznanej pomocy usługowej.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika Ośrodka oraz pracowników socjalnych.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. Nr 61, poz. 543).

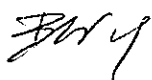
Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
2. Tabela sporządzona przez kierownika OPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Magdalena Pracon
2. Barbara Nowak

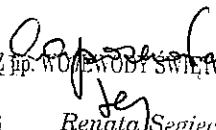
Kielce, dnia 13 lipca 2015 r.

Ze strony kontrolowanej:

Miejsko-Gminny Ośrodek
Pomocy Społecznej
ul. Kolejowa 19, 27-215 Wąchock
NIP 664-15-57-219, Regon 290769649
tel. 41 271 50 34

Data podpis

ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI w KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej
25-516 Kielce, ul. Al. IX Wieków Kielc 2

Renata Segiecińska
DYREKTOR
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ

KIEROWNIK
Miejsko - Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej

Teresa Jurkiewicz

27. 07. 2015r.

16

